

En økonomisk politikk for vanlige folk

I år har det vært mye snakk om frykten for rentehevinger, faren for børskrakk og hva verre er: Prognoser om boligprisfall. Alt det i et år hvor den norske stat går med et overskudd på 500–1000 milliarder kroner. Ja, de penga er til bekymring – for fattig og for rik.



Samfunnsøkonom
Jan Ludvig Andreassen
Sjeføkonom i Eika Gruppen

Men den økonomiske utviklingen er ikke på autopilot. Norge består av mennesker, og vår fremtid formes av de valgene vi alle gjør. Noen farer, som krigen i Ukraina, eller en global pandemi, må vi bare takle der de skulle oppstå, mens andre rår vi selv over.

En enorm handlefrihet

Først og fremst gir de store overskuddene i vår offentlige sektor oss en enorm handlefrihet til å gjøre hva vi vil med skatter og avgifter. Det er altså ingen statsfinansielle grunner til å øke skatter. Det er bare slik at vi har mangel på arbeidskraft i mange bransjer. Gir du ut skatteletter nå, er det fare for at økonomien koker over. Sagt på en annen måte så nytter det ikke å utlyse flere ledige stillinger der det i utgangspunktet er for mange fra før av.

Noe av det samme kan en si om renta vår. I teorien kan vi sette den som vi vil. Hensynet til kronkursen skal visstnok redusere denne handlefriheten, men krona har i senere år seilt sin egen sjø helt uavhengig av hva rentene er. Også her er det hensynet til arbeidsmarkedet, ikke valutakursen, som begrenser muligheten for store rentekutt i tiden fremover.

Litt oppsummert kan en si at det er mangelen på arbeidskraft som er vår største utfordring i år. En mangel som har blitt verre som følge av at vi ønsker å redusere arbeidsinnvandringen, samt



De store overskuddene i vår offentlige sektor gir oss en enorm handlefrihet til å gjøre hva vi vil med skatter og avgifter. Det er altså ingen statsfinansielle grunner til å øke skattene.

gjøre det vanskeligere å bruke deltid. Arbeidsmarkedspolitikken bidrar således til å gjøre det vanskeligere å stimulere økonomien ved hjelp av økt bruk av oljepenger og/eller rentekutt.

Et sviende dyrt lønnsoppgjør nå til våren blir bare et vitnesbyrd for det stramme arbeidsmarkedet. Derfor må dessverre den økonomiske politikken holdes stram, eller ansvarlig, som det så fint heter.

Men feberer later til å gi seg. Markedene priser inn at rentetoppen er nær. I skrivende stund ligger det an til en foliorente på 2,25 prosent mot slutten av neste år.

Men i år kan altså alt skje. boligpriser kan falle, børser kan krakke og renta kan gå opp. Slikt skjer. Nylig gikk et par amerikanske banker overende. Credit Suisse, denne sveitsiske giganten, er nå historie.

Hva med det lange løp?

Bruken av oljepenger vil nok øke i årene som kommer. Spørsmålet er bare hvor raskt det vil skje. Om det blir rom for skatteletter avhenger av hvor mye de offentlige utgiftene vil øke. For øke vil de garantert, nå som vi får stadig flere eldre og syke.

Forskere i Norges Bank har regnet seg frem til at realrentene i årene fremover vil holde seg nær null. Får de rett, vil

rentene være nær inflasjonen. Med et inflasjonsmål på to prosent vil det være naturlig å anta at Norges Banks folio-rente vil svinge rundt dette nivået. Det kan ta tid, og rentene kan stige først, men i det lange løp skal rentene noe ned fra dagens nivåer.

Med utsikter til økt oljepengebruk og lavere renter ligger det an til moderat boligprisvekst, om ikke noe spesielt inntreffer. Den samme beherskede optimismen kan en ha for næringslivets ved og vel, og dermed for Oslo Børs.

For boligmarkedene vil fraværet av rentetøkninger i en tid med solid lønnsvekst løfte de nominelle boligprisene. Det er imidlertid ikke sikkert at realveksten blir så stor. Trolig vil boligprisene i tettstedene våre øke med det samme som lønnsveksten, mens fraflyttingskommuner må belage seg på vesentlig lavere vekst i sine boligformuer.

Fremtiden er imidlertid som alltid usikker, og mye rart kan skje. Bare tenk på hvor mye som har overrasket oss makroøkonomer de senere årene: Brexit, president Donald Trump, Korona og invasjonen av Ukraina. Vi får

bare følge med, og tilpasse den økonomiske politikken til de rådende forholdene i verdensøkonomien.

Den beste forsikringen vi har for at Norge skal føre en bærekraftig økonomisk politikk er og blir at vi tar veloverveide, kloke valg både i oppgangstider og i kriseår. Vi har klart det før! Fortsetter vi å klare brasene ved å tilpasse finans- og pengepolitikk til værforholdene samtidig som arbeidsmarkedet fungerer godt, vil vi også i årene fremover kunne unne oss en noe høyere levestandard enn det vi har i dag.

Møt Julie Bergan og Erna Solberg på Revisortreffet!

Torsdag 8. juni kl. 14.00 braker det løs med Revisortreffet 2023! Bli med på en faglig interessant og underholdende ettermiddag sammen med gode kolleger fra hele bransjen.

Vår bransje står overfor mange spennende muligheter. Den grønne omstillingen går raskere, og tillit har aldri vært mer etterspurt. Revisor har en viktig rolle. Bli med på å utvikle revisorrollen og bransjens lederskap. Vi skal peke på løsninger og bli inspirert av de som går foran og representerer fremtiden.

Konferansier Christian Mikkelsen skal lede oss gjennom programmet. Vi avslutter med konsert med Julie Bergan m/band.

Noen av dem du møter:

- Erna Solberg, leder i Høyre og tidligere statsminister
- Anne Lise Waal, fra gründer til millionbedrift i Attensi
- Alexander Opstad, Group Executive Vice President, Head of DNB Markets
- Carine Smith Ihenacho, Chief Governance and Compliance Officer i Oljefondet
- Maalfrid Brath, Regional Managing Director Nordic & Baltics at Manpower Group, styremedlem NHO og revisor



Vi avslutter Revisortreffet med konsert med Julie Bergan og band.

- Erik Sønsterud, tidligere CEO i Elkjøp og revisor

Revisjonsledere og partnere: Torgeir Dahle, Erik Lie, Eli Moe-Helgesen, Roland Fredriksen, Finn Ole Edstrøm, Cathrine Sæther Karlsen og Gro Dahl Larsen

Kl. 18:00: Tapas og mingling, etterfulgt av konsert

Praktiske opplysninger

Tid: Torsdag 8. juni kl. 14:00–20:00 – åpen bar/nachspiel i mingleområde frem til kl. 23.

Sted: Clarion Hotel The Hub, Oslo, Biskop Gunnerus gate 3, Påmeldingsfrist: fredag 28. april

Gratis for medlemmer og alle som jobber i revisjon. Er du ikke medlem, meld deg inn [her](#)

NB: Begrenset antall plasser

Foto fra arrangementet

Foto fra arrangementet vil bli brukt av Revisorforeningen for å fremsnakke bransjen. Dersom du motsetter deg dette meld ifra til ks@revisorforeningen.no